

Siker volt a privatizáció a Kontavillnél Áldozatot követelt a szentesiektől

A fábíai és a szarvasi út találkozásánál, az egykori Zsoldos-malomban kezdtek meg a termelést negyven évvel ezelőtt a szentesi Kontavill Rt. jogelődjeinél. A volt Széchenyi-gőzmalom épületében kapott helyet a másik egység, az óragyár. Mindkét ipari üzemnek Budapesten volt a központja, de a szakminisztérium összevonta ezeket. Így Szentesen is létrejött a Kontakta Alkatrészgyár, amely két telephelyen adott munkát 160 embernek. A cég őstörténetének nevezi az 1968-ig terjedő időszakot Horváth István vezérigazgató. De az új gazdasági mechanizmus évében már átadták a korszerű gyárcsarnokot az Ipartelepi úton. Ma is ott működik a francia Legrand csoport tagja, a Kontavill Rt.

A vezérigazgató az 1981-es esztendővel zárja a cég múltjának második fejezetét. Kezdetben „az épületek moderne voltak, de a géppark és a szerszámok elavultak”. Am két beruházási programnak köszönhetően új fröccsgepek és fémmegmunkálók kerültek oda. Ekkor már a szentesi gyár a mamutvállalat termelési értékének több mint a felét adta. Az évtized végére aztán megállt a fejlődés, mert a géppark elhasználódott. Fejlesztésre nem volt pénz, mert a pesti központ veszteséges lett. Bár Szentesen még mindig nyereségesen termeltek, csak hogy a „vízfél” elvette tőlük a hasznót. Ezért kezdtek hadakozni az önállóságukért. Az önállóság pár éve alatt a túlélésre rendezkedtek be. Az anyacégtől ugyanis mintegy százmillió forintos szá-

Korszerű termékeivel piacvezető a Kontavill. (Fotó: Tésik Attila)

nálási hitelköltséggel bocsátották útra őket.

A rendszerváltozást követően a pénzügyi és infrastrukturális problémák oda vettek, hogy a Kontavill Rt. a privatizációnak a tőkeeros szakmai befektetős útját választotta. A vezérigazgató nem titkolja: foglalkoztak egy konzorcium létrehozásának a gondolatával is, hogy az állami tulajdon többségét kivásárolják, de csak a szándéknyilatkozat aláírásáig jutottak. Ezért feladták az erpen csak megszerzett önállóságukat, és létrejött a privatizációs szerződés a francia Legrand céggel 1992 végén.

E nemzetközi vállalatcsoport látott bennük fantáziát. Horváth István azt meséli, hogy a franciák ismerték a Kontavillt, mert régebben a szentesi gyár Algériában elvitte előlük a piacot. A magánosítás idején jelentkeztek osztrák és német vevők is, de a Kontavill Rt. a Legrandot választotta, mert az „famiális cégcsoportnak tűnt”. Az új tulajdonos nem is hozott Szentesenre helytartót, aki kordában tartaná a gárdát. Hozott ellenben új munkaszerveletet, korszerű technikát, és persze a nyereséget sem vonta el a cégtől. A privatizáció óta hatmilliárd forintot fordítottak

beruházásra, és az idei árbevételük is megközelíti ezt az összeget. A tulajdonosváltás előtt egymilliárd forint volt az árbevételük. A villamosszerelési cikkek hazai piacából 45 százalékos a részesedésük, a fennmaradó hányadon 20 konkurens cég osztozik. De ott vannak a Kontavill termékei a világ minden táján. Igaz, áldozatokat is követelt a privatizáció. Azt megelőzően ezren dolgoztak a gyárban, most 460 alkalmazott van. Horváth István azt mondja erre: ha nem korszerűsítene, akkor ezer embert kellett volna elküldeniük.

Balácsi Irén

Gyártörténet

1961: A Zsoldos-féle ipartelep romos épületeiben kezdte meg működését a Kontakta, 160 dolgozót foglalkoztatva.

1962: A gyáregység termelési értéke 37 millió forint. Ebben az évben az óragyár is telepet létesített Szentesenen.

1963: A fővárosban megalakult a Kontakta Alkatrészgyár, amely a Kontakta Villamos- és Szerelési Anyagok Gyára és az óragyár egyesülésével jött létre.

1966: A termelési érték a budapesti üzemben 100 millió forint, a szentesi gyáregységben 113 millió forint.

1968: A szentesi Ipartelepi úton felavatták a 16 ezer négyzetméter alapterületű új gyárat, ahol 1189 dolgozót foglalkoztattak.

1975: A Kontakta Alkatrészgyár Szentési Gyára nevet veszi fel a fővárosi központú cég egysége.

1979: A szentesi telepen 1650 személy dolgozik, a termelési érték mintegy 600 millió forint.

1988: Önellő lett a szentesi gyár, amely attól kezdve a Kontavill nevet viseli. Az állományi létszám 1200 fő.

1992: Privatizálják a céget. A Kontavill Rt. új tulajdonosa a francia Legrand csoport. Az árbevétel egymilliárd forint, és 1000 személy dolgozik a gyárban.

1993: Elkezdődött az évekig tartó beruházási program végrehajtása, amelyre hatmilliárd forintot fordítottak.

2001: Az árbevételi terv hatmilliárd forint, a foglalkoztatottak száma 460.

Nyugdíjkáosz

Kormányparti képviselők jegyzik azt a mostani indú ványt, amelyet, nem tudni miért pont oda, de a társadalombiztosítási alapok 2000. évi zárásához nyújtottak be. Ez megszünteti javasolja a magánnyugdíjpénztárak kifizetéseire vállalt állami garanciát. Magyarán: nem részesül állami kompenzációban az a leendő nyugdíjas, aki nem tehet róla, hogy a nyugdíjpénztára keveset lesz kifizetni a nyugdíját. Következésképpen? A javaslat elfogadása esetén menekülni fognak az emberek a magánnyugdíjpénztáraktól, vissza a jó öreg, állami garanciás társadalombiztosítási nyugellátási rendszerbe.

Az 1998 óta működő magánnyugdíjpénztárak ellehetetlenítése a kormány célja – mondja az ellenzék és a jövőjükért aggódó magánnyugdíjkezelők. Nemcsak az állami garancia megvonásának szándéka jelzi ezt, hanem a pályakezdeők ügye is. Kezdetben volt, hogy a kezdő munkaerő kötelezően magánnyugdíjkezelőnek legyen a tagja. Most az a javaslat, hogy ne. Am így nem tervezhető előre, mekkora vagyonnal számolhatnak a pénztárak, ez nincs jó hatással a befektetéseikre és a hosszú távra szóló finanszírozhatóságuk is kérdésessé válik. A pénzügyminisztériumiak viszont azt mondják, ők csak védeni akarják némely magánnyugdíjkezelő tag érdekeit. Azokét, akik idősebbek, mondjuk negyvenen túliak, és mégis úgy döntöttek két-három éve, hogy „átmennek” a magánnyugdíjkezelőbe. Olyan 200 ezren lehetnek. Ha a megtakarításuk nem lenne elég a nyugdíjukhoz, akkor lépne a rendszerbe az állam és kompenzálná őket – a mostani szabályok szerint. Na ezen változtatna a kormány, mondván, nem jól döntöttek, lépjenek vissza! A visszalépésre 2002 végéig van lehetőségük. Metsző logika, nemdebar?

Nemcsak a negyvenes „rosszul” döntőknek lehetnek kérdéseik, hanem a pályakezdeőknek is, meg minden leendő és mostani nyugdíjasnak. Joggal. Például az, hogy miként veheti a bátorságot bármelyik kormány, hogy belekapkodjon a nyugdíjrendszerbe? S ha már reformál az egyik, miért csinálja vissza a másikat? Szörközöknek a saját pénzükket! Tűrhetetlen, hogy a nyugdíjak ügye kormányfüggő legyen. Legyen bármilyen a kormány.

Szörközök

Időhúzó vádlottak, feledékeny tanúk

Csongrád megye városi bíróságain a büntetőügyek 85 százaléka egy éven belül befejeződik. A perek elhúzódsának elsősorban oka a vádlottak távolléte és a tárgyalásokról. Az olajosügyek soron kívüliséget élveznek – hangzott el a bírósági sajtótájékoztatón.

A Csongrád Megyei Bíróságon sajtótájékoztatót tartott tegnap délelőtt dr. Fedor Attila, a büntető kollégium vezetője. A városi bíróságok ítélezési gyakorlatáról beszélt, összehasonlította a tavalyi és az idei első félév mérlegét. Az ügyforgalom lényegében nem változott, 2 ezer 567 ügyet tartottak számon június végén, mindössze 9-cel kevesebbet, mint az előző esztendőben. A törvény értelmében tavaly március óta 6 szabálysértési kategóriát – rendezettség, tiltott kéjelgés, veszélyes fenyegetés, önkéntes beköltözés, mezőgazdasági lopás, járművezetés eltiltás alatt – gyakorlatilag bűnügyként kezelnek, mert első fokon nem a hatóság, az önkormányzat, a rendőrség, a pénzügyőrség jár el benne, hanem a bíróság. A szabálysértési ügyek száma 1 ezer 315 volt június végén. Ennek zöme azonban a fellebbezések miatt került oda. Csongrád megyében a városi bíróságokon az év első felére, dán és svéd koronára (hisz ezen országok nem csatlakoztak az eurózonához, náluk a nemzeti valuta fizetőszerzőként megmarad az euró mellett). Az intézkedések természetesen nem érintik azokat az országokat sem, amelyek nem tartoznak az Európai Unióhoz, így megmarad a svájci frank, a norvég korona, valamint a kelet-európai valuták, és természetesen a dollár.

Fedor Attila kitért arra a lényeges kérdésre is, hogy mennyi idő alatt fut át a bíróságokon egy-egy per. Az egy éven túli ügyek 12, míg a 2 éven túliak 2,6 százalékat tesznek ki. Az országos átlag 24, illetve 15 százalék! Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) 1999. végén elrendelte, hogy a 2 évnél szá-

kállasabb ügyeket havonta felül kell vizsgálni: miért húzódik el. Hat hónap elteltével pedig az OIT számára is kell egy összefoglaló jelentést készíteni.

Miért húzódnak el az ügyek? A legfőbb a következő: nem jelennek meg a vádlottak a tárgyaláson. Aztán a tanúk is feledékenyek, „elfelejtik”, hogy idézték őket. Az új szakértő kirendelése is elnyújtja az eljárás időtartamát. Előfordul, hogy összevonnak ügyeket, egyre több vádlottja lesz. Néhány esetet jegyeznek, amikor új ügyvédek bíztak meg a védelemmel, mindez 1 nappal a tárgyalás előtt derült ki. A védő pedig nem tud felkészülni a peranyagból, ezért el kell napolni a tárgyalást hónapokkal későbbre.

Persze, a vádlottat elő is lehetne vezetni, ha nem jelenik meg, ám ez nem olyan egyszerű – magyarázta a kollégiumvezető. A rendőrök általában nem találják otthon az illetőt, mert az előző nap elment máshová, avagy egyszerűen nem nyit ajtót. Előfordul, új lakcímre költözött a vádlott, akinek esze ágában sincs bejelentkezni oda, ezért aztán nehéz megtalálni. Az ügyész kezdeményezésére a vádlott távollétében is meg lehet tartani a tárgyalást, utána már kiadható az országos körözés is.

A Csongrád Megyei Bíróságon első fokon 17 ügyet jegyeznek, egy kivételével életellenes bűncselekményekről van szó. Ezek között nincs egy évnél régebbi, miként a 162 másodfokú eljárásnál sem.

Az ügyvezetett olajosügyeket az OIT határozata értelmében soron kívül tárgyalják. Kettőben már jogerős ítélet született, egyet első fokon befejeztek, öt van folyamatban – mondta befejezésül dr. Fedor Attila.

V. Fekete Sándor

Januártól eltűnik több pénznem, helyettük csak euró lesz

Előkerülnek a dugimárkák

Január 1-jétől egyetlen pénztípusra lesz vezetni, amelyen például német márkát, osztrák schillinget, vagy olasz lírát tartottak a tulajdonosok. A meglévő összegeket díjmentesen, az eredet firtatása nélkül váltják át euróra a bankok. Ugyancsak december 31-éig praktikus devizaszámológépeket elhelyezni az otthon tartogatott külföldi fizetőszerzőket is.

Az Európai Unió azon tagállamaiban, amelyek csatlakoztak a monetáris unióhoz, 2002. január 1-jén hivatalos fizetőszerzővé válik az euró. Ezt követően 2002. február 28-áig kivonják a forgalomból a pénzügyi unióban részt vevő európai országok nemzeti valutáit. Ennek egyenes következménye, hogy a magyar polgároknak is meg kell szabadulniuk a kivonás előtt álló külföldi pénzeszközöktől, ami nem jelentéktelen feladat: becslések szerint 60-70 milliárd forint értékű valuta rejtőzik otthon, a „szalmazsákban”.

A bankok fix átváltási kulcsok alkalmazásával dolgoznak, tehát az átváltás az ügyfelek számára nem jár hátránnyal, a bankszámlákon elhelyezett betétek megőrzik értéküket (egy euró például 1,95 német márkát ér már harmadik éve). Az euró árfolyamát ugyanis 1999. január 1-jétől a tagállamok nemzeti pénzneméhez viszonyítva visszavonhatatlanul rögzítették.

Az OTP Banknál – tudtuk meg Lesztárné Szikszai Julian-

Ma még dollárban és márkában számolunk. (Fotó: Miskolczi Róbert)

„Kemény” valuta

Bizonyára sokan öríznek otthon olyan pénzügyi értéket is, amelyeket egy-egy nyaralásból hoztak haza magukkal és nem tudtak velük mit kezdeni, mivel a pénzváltóhelyek nem szívesen foglalkoznak a „kemény” valutával. Jó tudni, hogy alapos tájékozódást követően néhány banknál érdemes kereskednünk, ám arra számítani kell, hogy alacsonyabb árfolya-

nától, a pénztípus szeptemberi igazgató-helyettesétől – a meglévő devizaszámológépek egyenlegét december 31-i fordulónappal számítják át automatikusan euróra, az ügyfeleknek semmi dolguk nincs. A konvertálás csak egy technikai művelet, jutalékmentesen pe-

mon szabadulhatunk csak meg tőlük. A Kereskedelmi és Hitelbank Rt. például csak a schilling és a márká fémpenzket veszi meg – 20 százalék levonásával. A Budapest Bank az összes pénzügyi megveszi, 15 százalékos levonást alkalmazva. Akadnak azonban olyan pénztípusok is, amelyek csak a náluk számlát vezető ügyfelektől vesznek át fémpenzt.

dig az év végéig lehet igénybe venni. Jövőre azonban jutalékot számíthatnak fel. A bank kedvezményes eurószámlanyitási akciót hirdetett meg, ezen is ingyen konvertálják a behozott valutát és egy évig költségmentesen kezelik az összeget, ám minimum 100

eurónak megfelelő fizetőszerzőt kell elhelyezni rajta. Aki nem rendelkezik devizaszámlával, de van „forintos” folyószámlája, azon is elhelyezheti az otthon tartott valutát, az OTP esetében kedvezményes devizavételi árfolyamot alkalmaz.

Fekete Klára